

HÍREK

Boldog születésnapot!

A 90 éves dr. Székács (Schönberger) István szabadidejében Richard Wagner tetralógiájának mélylélektani vonatkozásait kutatja. Szabadideje most sincs sok, mert heti négy napon át továbbra is folytatja analitikusi praxisát. Úgy, hogyan régen is — főleg pszichiáterek, pszichológusok kiképzésére vállalkozik, mert úgy gondolja, ha egy-egy kolléga szénáját rendbe rakja, azzal hosszú távon és „áttételesen” nem egy, hanem sok száz, sőt sok ezer emberen is segíthet.

Székács István 1907-ben született Budapesten. Orvosi diplomát a Pázmány Péter Tudományegyetemen szerzett 1932-ben, majd biokémikusként kezdett dolgozni. Freud műveivel már gimnazista korában megismerkedett, de arra, hogy a pszichoanalízis hivatásává váljon, csak a harmincas évek második felében gondolt. Ekkor, mivel számíthatott arra, hogy zsidó származása miatt állásából úgyszólván hamarosan távoznia kell, úgy döntött, ezt nem várja meg, maga változtat. Jelentkezett a Pszichoanalitikus Egyesületbe, s kiképző analitikusául Róheim Gézát választotta — úgy érezvén, hogy olyan meszterre van szüksége, akinek a lélektanon kívül más tudományos érdeklődése és felkészültsége is van. Az akkori Egyesület tudományos igényességére jellemző, hogy bár 1938-ban Párizsban a Nemzetközi Pszichoanalitikus Konferencián már nagy sikerű előadást tartott (Melanie Klein is felfigyelt rá, s az előadás közlését angol, francia folyóiratok vállalták), ahhoz, hogy a Magyar Pszichoanalitikus Egyesület rendes tagjává váljon, meg kellett tartania az ilyenkor szokásos külön előadást. Elméleti és gyakorlati szemináriumait olyan

kiválóságoknál végezte, mint Kovács Vilma, illetve Hermann Imre, s tanítványi, baráti kapcsolatban volt Bálint Mihállyal és Bálint Alice-szal. A magyarországi pszichoanalitikus mozgalom és Székács István életében is mély cezúrát jelentett második világháború, a munkaszolgálat, az üldöztetések. A túlélők közül sok pszichoanalitikus emigrált, a megmaradt mozgalmat már az új rendszer ítélte halálra — a Pszichoanalitikus Egyesületet 1949-ben feloszlatták. Székács István ezt követően újból orvosként, elismert biokémikusként dolgozott. Aztán 1953-ban éjjel az ő ajtaján is csöngettek — ma úgy ítéli meg, egy tervbe vett magyar orvosper egyfajta előkészítéseként tartóztatták le, s volt vizsgálati fogságban, sokszor magánzárkában kilenc hónapon át. Aztán ugyanolyan váratlanul, mint ahogy elvittek, ki is engedték. De elhelyezkedni sokáig nem tudott, senki nem merte kockáztatni felvételét. Aztán végül állást kapott az Országos Közegészségügyi Intézetben, az influenzavírusok kutatásával, izotópos vizsgálatokkal foglalkozott, közleményei is megjelentek. 1970-ben nyugdíjba ment, és akkor, barátja, dr. Kun Miklós tanácsára ismét megindította pszichoanalitikusi praxisát, amelyet azóta, most már kanyarok nélkül, töretlenül folytat.

Szemináriumain tanítványai már igen korán, a hetvenes évek végén, a nyolcvanas évek elején megismerkedhettek a Freud utáni modern pszichoanalízissel, az ortodox tanokon túlmutató, azokat módosító tárgyakapcsolati szemlélettel.

Publikációi, közleményei elsősorban angolul, németül jelentek meg, egy részük magyar fordítása az 1991-ben a Párbeszéd Kiadó által megjelentetett kötetben (*Pszichoanalízis és természettudomány*) olvasható. Ezek között van az a valóban úttörő jelentőségű tanulmány is („Én-rendelenségesség háború idején”), mely a Holoca-

ust túlélők traumafeldolgozási módjaival foglalkozó első pszichoanalitikus munka.

A Magyar Pszichoanalitikus Egyesület ez év októberi konferenciáján lehetőséget biztosított arra, hogy tanítványai külön ünnepi szekció keretében mutathassák be tanárúknak és a konferencia közönségének legújabb munkáikat. Ünnepi számot jelentetett meg a Magyar Pszichiátriai Társaság tudományos folyóirata, a *Psychiatria Hungarica* is.

A kíméletlen tanítványok serege pedig ismét ott kopog Székács tanár úr ajtaján — s az egykori szombati szemináriumok, a felejthetetlen műhelymunka folytatását kéri. Tisztelt Tanár Úr — nincs megállás!

Pető Katalin

A *Thalassa* szerkesztősége is tisztelettel köszönti születésnapján Dr. Székács Istvánt, akinek több írása is megjelent lapunkban. („Ferenci Sándor, a korszerű pszichoanalízis úttörője”, 1991/1. sz., és „Röheim retardációelmélete és az ember agressziója”, 1992/3. sz.).

*

„Ferenci és a jelenkori pszichoanalízis” címmel a Madridi Pszichoanalitikus Egyesület és a Ferenci Sándor Egyesület nemzetközi kongresszust tart 1998. március 6–8. között. Jelentkezés: Asociación Psicoanalítica de Madrid, A. P. M. Velázquez no. 94, 2º izq. 28006 Madrid.

*

„A self kialakulása a kötődéselmélet, a kognitív lélektan és a pszichoanalízis szemszögéből” címmel az MTA Pszichológiai Intézetének rendezésében 1997. november 13-án egész napos szimpóziumra került sor. A szimpózium előadói voltak: Peter Fónagy, Mary Target (Lon-

don), Gergely György, Gervai Judit (Budapest).

*

A Magyar Pszichoanalitikus Egyesület 1997. október 24–25-én tartotta 4. konferenciáját Budapesten „Határhelyzetek” címmel. A kétnapos konferenciát igen színessé tette, hogy előadói a legkülönbözőbb határhelyzetekkel, határokkal, illetve határok hiányával foglalkoztak: volt előadás, amelyben a lelki instanciák határaitól volt szó, volt amelyik a terápia kereteivel foglalkozott, s olyan is, amelyik társadalmi és szemléletbeli váltásokról, de hallgattunk előadást betegség és egészség határmezsgyéjéről is. A témát sok oldalról körüljáró s nagy szakmai érdeklődést kiváltott konferenciáról a következő számunkban szólunk részletesebben.

*

1997 nyarán a Ferenci Sándor Egyesületet számos külföldi vendég kereste fel. Pedro Boschan argentin pszichoanalitikus, a Buenos Aires-i egyetem professzora „Az idő fogalma a pszichoanalízisben” címmel, Samuel Slipp professzor, az American Academy of Psychoanalysis megválasztott elnöke pedig „Ferenci mint a családterápia nagyapja” címmel tartott előadást. A New York-i Ferenci Sándor Intézet tagjai, élükön dr. Arnold Rachmannal, egy hetet töltöttek Magyarországon 1997 augusztusában. A New York-i intézet és a Ferenci Sándor Egyesület találkozóján dr. Rachman díszoklevelet adott át egyesületünknek Ferenci szellemi megőrzéséért tett erőfeszítéseink elismeréseképpen. A találkozón dr. Rachman bemutatta legújabb könyvét, amely a Jason Aronson kiadónál jelent meg *Sándor Ferenci. The Psychoterapist of Tenderness and Passion* címmel 1997-ben. Bókay Antal, egyesületünk választ-

mányi tagja bemutatta *Ferenczi's turn in Psychoanalysis* című könyvét, amelyet Peter Rudnitskyval és Patrizia Giampieri-Deutsch-csal együtt szerkesztett (New York University Press, New York, 1996). Erős Ferenc a *Thalassát* mutatta be a New York-i vendégeknél.

Archívumunkat meglátogatta dr. Juan Gallardo Cunco, a Santiago de Chile-i Instituto de Desarrollo Psicologico igazgatója. Dr. Spyros Orfanos, az American Psychological Association, Division of Psychoanalysis megválasztott elnöke egyesületünk szervezésében Ferenczi-emlékhelyeket látogatott Budapesten. Ennek során merült föl az a javaslat, hogy emléktáblát kellene állítani Ferenczi Nagydiófa utcai lakóházának falára.

*

Az European Society for the History of Human Sciences (ESHHS), a korábbi CHEIRON Society (Europe) 1997. augusztus 29. és szeptember 2. között Budapesten és Szegeden tartotta éves konferenciáját. A konferencián számos pszichoanalízis-történeti előadás is elhangzott, többek között Robert Kramer (Washington University, USA): „Otto Rank's Contributions to Client-Centered, Gestalt and Existential Ways of Understanding Creativity and the Relational Self”, David Lee (University of California [UCLA]): „Oskar Pfister's transatlantic psychoanalytic connection”, William Woodward (University of New Hampshire, USA): „Rescuing psychoanalysis from its critics. Sulloway, Masson, Grünbaum *et alii*”.

*

1997. december 13-án, szombaton délelőtt 10 és 12 óra között tudományos ülést rendezünk Binét Ágnes születésének 77. évfordulója alkalmából. Az ülésen barátai, közeli munkatársai és tanítványai emlékeznek rá. Aki rövid előadás-

sal szeretne részt venni az emlékülésen, kérjük, minél előbb jelezze néhány sorban Flasky Gábornál (1125 Budapest, Diósárok u. 16/b.).

*

1998. január 10-én Oscar Zenter ausztráliai pszichoanalitikus tart előadást egyesületünkben Ferenczinek a pszichoanalízis alapproblémáira és különösen Lacanra gyakorolt hatásáról. 1998 tavaszán kerekasztal-beszélgetés megrendezését tervezzük Ferenczi nemrégiben magyarul is megjelent *Klinikai Naplójáról*. A beszélgetés résztvevői: Bókay Antal, Erős Ferenc, Hárs György Péter, Mészáros Judit, Horgász Csaba és Hidas György.

*

A pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán az 1997–1998-as tanévben pszichológiai PhD-képzés indult. A PhD-program – amelynek vezetője dr. László János egyetemi tanár – három alprogramot tartalmaz: személyiség-lélektan, szociálpszichológia és – Magyarországon először – elméleti pszichoanalízis. Az alprogramvezetők: dr. Kézdi Balázs habilitált docens, dr. László János, illetve Bókay Antal egyetemi tanár és dr. Erős Ferenc habilitált docens. Várjuk a jelentkezéseket az 1998–1999-es tanévre. A programról és a jelentkezés feltételeiről felvilágosítás kérhető az alprogramvezetőktől, illetve a JPTE BTK Dékáni Hivatalától (7632 Pécs, Ifjúság útja 6.).

*

A Ferenczi Sándor Egyesület könyvtára és archívuma az MTA Pszichológiai Intézet épületében (1067 Budapest, Tereztér krt. 13.) működik. A könyvtár és archívum előzetes bejelentés (Erős Ferenc: 3-220-425/146 vagy Hidas György: 200-38-03) alapján minden érdeklődőnek rendelkezésére áll.